

ΠΡΩΤΟΔΙΑΚΟΝΟΣ

ΜΗΝΙΑΙΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ Ι.Ν.ΚΟΙΜΗΣΕΩΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ & ΑΓ.ΠΡΩΤΟΜΑΡΤΥΡΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΥ

ΠΡΩΤΟΔΙΑΚΟΝΟΣ

Νοέμβριος 2018
Έτος 7^ο - Τεύχος 82

Διεύθυνση:
Κοιμ. Θεοτόκου 11
14565 Άγ.Στέφανος
Τηλέφωνο:
210 8141919

Διαδίκτυο:
www.agios-stefanos.gr
email:
graminast@gmail.com

Περιεχόμενα

- A) 'Η Χριστιανική ζωή (B' μέρος)
- B) Λειτουργική ορολογία (Θ' μέρος)
- Γ) Έρμηνεία του Συμβόλου τής πίστεως (ΚΔ' μέρος)
- Δ) Άγ.Φρουμέντιος ο ίσαπόστολος
- Ε) Άκολουθίες μηνός

Άνακοινώσεις

Τὰ Ἐνοριακά μας
Παρεκκλήσια
θα εἶναι ἀνοικτὰ
ἐκτὸς ἀπροόπτου
ὡς ἑξῆς:

Άγ. Άναργύρων:
κάθε Δευτέρα
7.30-10.30 π.μ.

Άγ. Παρασκευῆς:
κάθε Παρασκευή
7.30-10.30 π.μ.

Άγ. Βαρβάρας:
κάθε Σάββατο
11-12 π.μ.

Άγ. Τριάδος:
κάθε Κυριακή
11-12 π.μ.

Άγ. Δημητρίου:
κάθε Κυριακή
7-10 π.μ.

Τὸ περιοδικὸ ἐκδίδεται
κατόπιν ἐνισχύσεως
εὐσεβοῦς ἐνορίτου μας,
τὸν ὁποῖο
εὐχαριστοῦμε!

Ἐπιμέλεια-Σύνταξη

πρωτοπρ.
Χρ. Θεοδώρου & Ἡλ.Σ.

A) Γνωριμία με την Άγια Γραφή

«Μετὰ ἀπὸ τὴν ἀνάγνωση τῶν Γραφῶν, νὰ ἀναγινώσκεις καὶ τοὺς θεῖους Πατέρες πὸ εἶναι ἐρμηνευτές τῶν Γραφῶν...διότι οἱ Πατέρες, ἀναπτύσσοντας τὰ κρυμμένα νοήματα τῶν Γραφῶν φωτίζουν τὸ νοῦ καὶ κάνουν νὰ γνωρίζεις ἐκεῖνα πὸ πρὶν δὲν γνώριζες».
(Άγ.Νικοδήμου τοῦ Ἀγορείτου, Συμβουλευτικὸν Ἐγχειρίδιον, σελ.227)

Ἡ Χριστιανικὴ ζωὴ (B' μέρος)

2) Ἀπὸ τὴν προσεκτικὴ μελέτη αὐτοῦ τοῦ κειμένου (Ἐφεσίους γ' 14) τοῦ Ἀποστόλου Παύλου βλέπουμε ὅτι πρῶτα-πρῶτα πρέπει νὰ ζοῦμε Χριστολογικά. Μὲ τὸ βάπτισμα καὶ τὴ Θεῖα Εὐχαριστία εἴμαστε ἐνωμένοι μετὸν Χριστὸ καὶ εἴμαστε μέλη τοῦ Σωματός Του. Ὅπως εἶπε πρὸ πάντων καὶ ὁ Παῦλος «να κατοικήσει ὁ Χριστὸς στὶς καρδιές σας μετὴν πίστην» καὶ «να γνωρίσετε τὴν ἀγάπη τοῦ Χριστοῦ, πὸν ξεπερνάει κάθε ἀνθρώπινη γνώση». Ἔτσι, ζοῦμε Χριστολογικά, σημαίνει ὅτι εἴμαστε ἐνωμένοι μετὸν Χριστό, ζοῦμε μέσα στὸ Σῶμα Του τὴν Ἐκκλησία, ζοῦμε τοὺς σταθμοὺς τῆς ζωῆς τοῦ Χριστοῦ καὶ ὅ,τι κάνουμε κι ὅσες ἀρετὲς ἀποκτοῦμε, εἶναι καρπὸς τοῦ Ἁγίου Πνεύματος.

3) Ὅμως ὁ Χριστὸς εἶναι τὸ δεύτερο πρόσωπο τῆς Ἁγίας Τριάδας. Καὶ ὅταν ζοῦμε Χριστολογικά, τότε ζοῦμε καὶ Τριαδολογικά ὅπως τὸ εἶδαμε καὶ πρὸ πάντων στὸν Ἀπόστολο Παῦλο. «Γι αὐτὸ γονατίζω μπροστὰ στὸν Πατέρα τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ, πὸν δίνει ζωὴ καὶ ὑπαρξὴ σὲ ὅλα τὰ ὄντα, οὐράνια καὶ ἐπίγεια. Παρακαλῶ τὸν Θεὸ νὰ ἐνισχύει πλουσιοπάροχα καὶ δυναμικὰ μετὸ Πνεῦμα τοῦ ἐσωτερικό σας ἄνθρωπο, νὰ κατοικήσει ὁ Χριστὸς στὶς καρδιές σας».

Ἡ σωτηρία τοῦ ἀνθρώπου εἶναι ἐνέργεια καὶ τῶν Τριῶν Προσώπων τῆς Ἁγίας Τριάδας. Δὲν εἶναι ἄλλη ἢ ἐνέργεια τοῦ Πατέρα, ἄλλη τοῦ Υἱοῦ καὶ ἄλλη τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. Ὁ Χριστὸς ἔγινε ἄνθρωπος, μετὴν θέληση τοῦ Πατέρα καὶ τὴν ἐνέργεια τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. Ὁ Χριστὸς στέλνει τὸ Ἅγιο Πνεῦμα τὸ Ὅποιο ἐκπορεύεται-προέρχεται ἀπὸ τὸν Πατέρα. Τὸ Ἅγιο Πνεῦμα «μορφώνει» τὸν Χριστὸ μέσα μας καὶ ἔτσι δοξάζεται ὁ Πατέρας. Ἐπίσης, πρέπει νὰ θυμίσουμε ὅτι ὅλα τα μυστήρια γίνονται στὸ ὄνομα τῆς Ἁγίας Τριάδας, δηλαδή στὸ νὰ ζοῦμε στὴν Ἐκκλησία ὅπως ὑπάρχουν καὶ ἐνεργοῦν τὰ Πρόσωπα τῆς Ἁγίας Τριάδας, ὅσο αὐτὸ εἶναι δυνατόν στὸν ἄνθρωπο.

4) Καὶ ἀφοῦ ἡ Ἐκκλησία εἶναι Σῶμα τοῦ Χριστοῦ, ὅπως ἤδη εἶπαμε, πρέπει κι ἐμεῖς νὰ ζοῦμε Ἐκκλησιολογικά. Ὅπως πρὸ πάντων σημείωσε ὁ Ἀπόστολος Παῦλος: «Ἄς εἶναι δοξασμένος παντοτινὰ μέσα στὴν Ἐκκλησία καὶ διὰ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ». Δὲν μπορούμε νὰ ἀγαποῦμε τὸν Χριστό, ὄχι ὅμως καὶ τὴν Ἐκκλησία, ὅπως λένε αἰρετικοί. Ὁ Χριστὸς εἶναι ἀχώριστος ἀπὸ τὴν Ἐκκλησία Του καὶ ἡ σωτηρία μας μπορεῖ νὰ πραγματοποιηθεῖ μόνο μέσα στὴν Ἐκκλησία. Γι αὐτὸ δὲν ἀποκοβόμαστε ἀπὸ τὴ σωτηρία πὸν Ἐκεῖνος ἐργάστηκε καὶ προσφέρει.

B) Γνωριμία με την Λειτουργική ζωή τῆς Ἐκκλησίας μας

Λειτουργική ὀρολογία [κατ' ἀλφάβητον λειτουργικὸ λεξικὸ] (Θ' μέρος)

A

Ἀντίδωρον.

Το Ἀντίδωρο εἶναι ἡ εὐλογία ἀντί γιὰ τὸ μεγάλο Δῶρο (πού εἶναι ἡ Θ. Κοινωνία) καί μοιράζεται σ' ὅλους τοὺς πιστοὺς καί μάλιστα σ' ἐκείνους πού δέν μπόρεσαν νά κοινωνήσουν τῶν Ἀχράντων Μυστηρίων. Ἡ προσφορά (τό πρόσφορο) ἀπό τὴν ὁποία στήν ἱερὴ Προσκομιδὴ βγῆκε ἀπὸ τὸν ἱερέα ὁ Ἀμνός (καί ἡ ὁποία συμβολίζει τὸ Παρθενικὸ σῶμα τῆς Παναγίας) καί οἱ ἄλλες προσφορές ἀπὸ τίς ὁποῖες βγῆκαν οἱ μερίδες τῆς Θεοτόκου καί τῶν ἁγίων, κόβονται σέ μικρά τεμάχια καί μοιράζονται στό Λαό. Σ' ἐκείνους πού πρόσφεραν τὰ δῶρα εἶναι ἓνα εἶδος ἀντιπροσφοράς. Ὅμως καί ὅλοι οἱ πιστοὶ ἀγιάζονται μέ τὴ θεία ἱεραουργία, ἀλλά καί πιό αἰσθητά, παίρνουν στό τέλος τὴν εὐλογία μέ τὸ Ἀντίδωρο.

Σήμερα, τὰ τεμάχια τοῦ Ἀντιδώρου εὐλογοῦνται μετὰ τὸν ἀγιασμό τῶν Τιμίων Δώρων στό «ἐξαιρέτως τῆς Παναγίας ἀχράντου...». Παλαιότερα ὅμως ἡ εὐλογία αὐτὴ δέ γινόταν, ἐπειδὴ ἡ χρησιμοποίησις τῶν προσφῶρων καί ὕψωσή τους κατὰ τὴν προσκομιδὴ, θεωροῦνταν καθιέρωσις καί εὐλογία τους.

Σύμφωνα μέ τὴν παράδοσις τῆς Ἐκκλησίας μας, τὸ Ἀντίδωρο τὸ τρώμε νηστικοί. Ἡ διανομὴ τοῦ Ἀντιδώρου γίνεται ἀπὸ τὸν Πρεσβύτερο ἢ τὸν Ἐπίσκοπο μπροστὰ στήν Ὁραία Πύλη ἢ ἀπὸ τὸν Ἐπισκοπικό θρόνο. Σίγουρα τὸ Ἀντίδωρο δέν ἀντικαθιστᾶ οὔτε ἀναπληρώνει τὴ Θ. Μετάληψις, ἡ ὁποία αὐτὴ μόνη «παρέχει ζωὴν αἰώνιον». Ἐπὶ πλέον, τὸ Ἀντίδωρο μᾶς ὑπενθυμίζει

τὴν ἀναξιότητά μας καί τὴν ἀνάγκη νά γίνουμε ἄξιοι τῆς Θ. Μετάληψεως.

Ἀντιφωνία.

Ἔτσι λέγεται ἡ ψαλμωδία μέ ἀντιφωνικό τρόπο ἀπὸ δύο ἐκκλησιαστικούς χορούς, δηλαδή ἡ ψαλμωδία πού γίνεται μία ἀπὸ τὸν ἓναν καί μία ἀπὸ τὸν ἄλλον χορό. Εἶναι μία ἀρχαία συνήθεια πού φτάνει μέχρι τοὺς ἀποστολικούς χρόνους. Ὁ ἱστορικός Σωκράτης θεωρεῖ ὅτι τὸν τρόπο αὐτὸν τὸν εἰσήγαγε ὁ ἅγιος Ἰγνάτιος ὁ Θεοφόρος στήν Ἀντιόχεια, ἄλλοι ὅμως πιστεύουν ὅτι πρῶτος τὸν καθιέρωσε ὁ ἅγιος Βασίλειος ὁ Μέγας.

Ἄξιόν ἐστιν.

Ἔτσι ἀρχίζει ὁ ὕμνος ὁ Θεομητορικός πού ψάλλεται κατὰ τὴ Θ. Λειτουργία, μετὰ ἀπὸ τὸ «Ἐξαιρέτως...» καί ἀποτελεῖται ἀπὸ τὸ μεγαλυνάριο «Ἄξιόν ἐστιν...» καί ἀπὸ τὸν Εἰρμό τῆς θ' Ὁδῆς «Τὴν τιμιωτέραν». Σύμφωνα μέ παράδοσις τοῦ Ἁγίου Ὁρους, ὁ ὕμνος ἐνιαῖος διδάχθηκε καί ψάλλθηκε γιὰ πρώτη φορά ἀπὸ τὸν Ἀρχάγγελο Γαβριήλ μπροστὰ στήν ὁμώνυμη εἰκόνα πού τότε βρισκόταν στό κελλί «Ἄδειν». Τὸ γεγονός αὐτὸ συνέβη τὸ 980 ἢ 982 μ.Χ.

«Ἄξιόν ἐστιν» λέγεται ἐπίσης καί ἡ εἰκόνα τῆς Θεοτόκου, μπροστὰ στήν ὁποία συνέβη τὸ πιό πάνω γεγονός τῆς διδασκαλίας τοῦ ὕμνου ἀπὸ τὸν Ἀρχάγγελο Γαβριήλ. Κρατᾶ μέ τὸ δεξιὸν χεῖρ ἡ Παναγία τὸν Χριστό, ὁ Ὁποῖος στή συνέχεια στό δεξιὸν χεῖρ κρατᾶ εἰλητάριο πού γράφει: «Πνεῦμα Κυρίου ἐπ' ἐμέ...» καί κρύβει τὸ ἀριστερό Του κάτω ἀπὸ τὸ ὠμοφόριον τῆς Θεοτό-

κου. Σήμερα, ἡ εἰκόνα αὐτὴ, πού εἶναι μία ἀπὸ τίς θαυματουργές τοῦ Ἁγίου Ὁρους, βρίσκεται στὸν Ἱ.Ν. τοῦ Πρωτάτου, τοποθετημένη στό σύνθρονο, μέσα στό Ἅγιο Βῆμα.

Ἄξιος.

Εἶναι τὸ ἐπιφώνημα τοῦ λαοῦ κατὰ τὴν τελετὴ τοῦ μυστηρίου τῆς ἱερωσύνης σ' ὁποιοδήποτε βαθμὸ καί κυρίως κατὰ τὴν ἔνδυση τοῦ χειροτονούμενου μέ τὰ χαρακτηριστικὰ τοῦ βαθμοῦ του ἄμφια. Μέ τὸ ἐπιφώνημα αὐτὸ ὁ λαός ἐκφράζει τὴν ἐπιδοκιμασίαν του ἢ καί τὴν εὐχὴν του γιὰ τὸν πρωτοεμφανιζόμενο νέο κληρικό. Καί τὸ νόημα αὐτὸ φαίνεται πὼς εἶχε ἤδη τὴν ἐποχὴ τοῦ ἁγίου Συμεῶν τοῦ Θεσσαλονίκης (15ος αἰ.). Παλαιότερα ὅμως, ὅταν ἡ ἐκλογή τῶν κληρικῶν γινόταν μέ τὴ συμμετοχὴ τοῦ πληρώματος τῆς Ἐκκλησίας, τὸ ἐπιφώνημα «Ἄξιος» εἶχε τὴν ἔννοια τῆς γνώμης ἢ τῆς ψήφου τοῦ λαοῦ γιὰ τὴν ἐκλογή ἑνὸς συγκεκριμένου προσώπου. Ἔτσι, διαβάζουμε στίς Διαταγές τῶν Ἀποστόλων: «Ὁ Ἐπίσκοπος νά χειροτονεῖται, σύμφωνα μέ ὅσα διατάξαμε ὅλοι ἀπὸ κοινοῦ προηγουμένως, ὁ ἄμεμπτος σέ ὅλα, ὁ ἄριστος, ὁ ἐκλεγμένος ἀπὸ τὸ σύνολο τοῦ λαοῦ. Ὅταν αὐτὸς ὑποδειχθεῖ καί γίνῃ ἀρεστός, νά συνέρχεται ὅλος ὁ λαός μαζί μέ τοὺς πρεσβυτέρους καί τοὺς παρόντες Ἐπισκόπους σέ ἡμέρα Κυριακὴ, γιὰ νά τὸν ἐγκρίνει. Ὁ πρόκριτος τῶν ἄλλων νά ἐρωτᾷ τὸ πρεσβυτέριον καί τὸν λαό, ἐάν εἶναι αὐτὸς πού θέλουν γιὰ ἄρχοντά τους. Καί ἀφοῦ συμφωνήσουν νά τοὺς ἐρωτᾷ πάλι, ἐάν βεβαιώνουν ὅλοι ὅτι εἶναι ἄξιος γι' αὐτὸ τὸ μεγάλο καί λαμπρὸ ἀξίωμα...».

Γ) Πίστη και ζωή

Ἑρμηνεία τοῦ Συμβόλου τῆς πίστεως (ΚΔ')

ι) «Καί ζωὴν τοῦ μέλλοντος αἰῶνος»

Τελειώνοντας τὸ «Σύμβολο τῆς Πίστεως» ὁμολογοῦμε ὅτι πιστεύουμε στὴν αἰώνια ζωή. Πραγματικά, ἡ ζωή τοῦ ἀνθρώπου δὲν ἐξαντλεῖται σὲ αὐτὴν τὴν ζωή, οὔτε ἡ ψυχὴ μετὰ τὴν ἔξοδό της ἀπὸ τὸ σῶμα ἐξαφανίζεται. Ἡ ψυχὴ τοῦ ἀνθρώπου εἶναι, ἐν Χάριτι, ἀθάνατη. Αὐτὸ σημαίνει ὅτι κάθε κτιστὸ κατὰ φύσιν ἔχει ἀρχὴ καὶ τέλος. Ὁμως, ὁ Θεὸς θέλησε ὥστε ἡ ψυχὴ τοῦ ἀνθρώπου νὰ εἶναι ἀθάνατη. Βέβαια, αὐτὸ πρέπει νὰ λέγεται ἀπὸ τὴν ἀποψη ὅτι ἡ ψυχὴ καὶ τὸ σῶμα ἀπὸ μόνα τους δὲν συγκροτοῦν τὸν ὅλο ἀνθρώπο, ἀλλὰ ἀνθρώπος εἶναι τὸ συναμφότερο. Ἔτσι, ὀλόκληρος ὁ ἀνθρώπος θὰ ζήσει αἰωνίως.

Ἐπὶ ἄρχον δύο τρόποι βιώσεως τοῦ αἰωνίου. Ὁ ἓνας εἶναι τὸ «ἀεὶ εὔ εἶναι» καὶ ὁ ἄλλος τὸ «ἀεὶ φεῦ εἶναι». Τὸ πρῶτο συνδέεται μὲ τὴν κοινωνία τοῦ ἀνθρώπου μὲ τὸν Θεό, τὴν μέθεξιν τοῦ Θεοῦ ὡς φωτός, καὶ τὸ δεύτερο συνδέεται μὲ τὴν ἀλλοτροίωση τοῦ Θεοῦ ἢ τὴν βίωση τοῦ Θεοῦ ὡς σκότους. Ὅλοι οἱ ἀνθρώποι θὰ δοῦν τὸν Θεό, ἀλλὰ γιὰ τοὺς δικαίους θὰ εἶναι ὄραση καὶ μέθεξις, ἐνῶ γιὰ τοὺς ἀμαρτωλοὺς δὲν θὰ εἶναι μέθεξις, ἀλλὰ κόλαση.

ια) «Ἀμὴν»

Τὸ «Ἀμὴν» ἔχει δύο ἔννοιες. Ἡ πρώτη εἶναι εὐχὴ καὶ ἡ δεύτερη ἐπιβεβαίωση. Ἀπαγγέλοντας τὸ «Πιστεύω» ἀφ' ἑνὸς μὲν ἐπιβεβαιώνουμε τὰ ὁμολογηθέντα, ἀφ' ἑτέρου δὲ εὐχόμεσθε ὅλα αὐτὰ νὰ πραγματοποιηθοῦν στὴν προσωπικὴ μας ζωή. Εἶθε αὐτὴ ἡ ὁμολογία τῆς πίστεως νὰ γίνῃ βιωμὰ μας, νὰ περάσει στὴν προσωπικὴ μας ζωή καὶ νὰ γίνῃ τροφὴ πνευματικὴ.

Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου

Κηφισίας, Ἀμαρουσίου καὶ Ὁρωποῦ κ. Κυρίλλου

Τὸ σύμβολο Νικαίας – Κωνσταντινουπόλεως, τὸ γνωστὸ σὲ ὅλους μας «Πιστεύω», εἶναι γραπτὸ μνημεῖο τῆς ἱερᾶς Παραδόσεως τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας μας καὶ ἀποτελεῖ ἀθθεντικὴ διατύπωση τῆς δογματικῆς διδασκαλίας της. Περιέχει συνειληφμένως τὰ κύρια σημεῖα τῆς πίστεως, ἡ ὁμολογία τῶν ὁποίων εἶναι ἀπαραίτητη πρὸς σωτηρίαν. Σὲ αὐτὸ ὁμιλεῖ τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον, τὸ ὁποῖο μὲ τὴν ἐπιπνοίαν του καθοδηγοῦσε τοὺς ἁγίους πατέρες, ἐν μέσῳ πολλῶν συζητήσεων, στὸν ἐντοπισμὸ τῆς θείας ἀληθείας καὶ στὴν ἀλάθητη διατύπωση τοῦ δογματικοῦ ὄρου τῆς Συνόδου.

Δ) Γνωριμία μὲ τοὺς Ἁγίους τῆς Ἐκκλησίας μας

Ἰσαπόστολος Φρουμέντιος

30 Νοεμβρίου

Ὁ Φρουμέντιος γεννήθηκε στὴν Τύρο τὸν 4ο μ.Χ. αἰώνα. Σὲ νεαρὴ ἡλικία ἐπισκέφθηκε μὲ τὸν δάσκαλο καὶ τὸν ἀδελφὸ του τὴν Ἰνδία. Στὴν ἐπιστροφή τὸ πλοῖο τους ναυάγησε καὶ ὅταν διασώθηκαν στὴν ξηρὰ, αἰχμαλωτίστηκαν ἀπὸ ληστές. Τὸν δάσκαλό τους τὸν σκότωσαν. Τὰ δυὸ ἀδελφία δὲν πωλήθηκαν, ὅπως ἄλλοι, ἀλλὰ ἀπὸ Θεῖα οἰκονομία δωρήθηκαν στὸν βασιλέα, ὁ ὁποῖος ἐκτιμώντας τὰ πολλά τους χαρίσματα, τοὺς ἔκανε συνεργάτες του καὶ τοὺς διώρισε ἐπιμελητᾶς καὶ οἰκονόμους. Τελικὰ, ἀφοῦ παρέμειναν στὴν Ἰνδία γιὰ ἀρκετὰ χρόνια, ἀφέθηκαν ἐλεύθεροι νὰ ἐπιστρέψουν στὴν πατρίδα τους. Ὁ Φρουμέντιος ὅμως, ἀντίθετα ἀπὸ τὸν ἀδελφὸ του, δὲν μετέβη στὴν ἰδιαίτερὴ τους πατρίδα, ἀλλὰ στὴν Ἀλεξάνδρεια γιὰ νὰ συναντήσῃ τὸν Πατριάρχη, ποὺ ἐκείνη τὴν ἐποχὴ δὲν ἦταν ἄλλος ἀπὸ τὸν μέγα Ἀθανάσιος. Τοῦ μίλησε γιὰ τὴν περιπέτειά του στὴν Ἰνδία, καθὼς καὶ γιὰ τὴν δίψα τῶν ἀνθρώπων νὰ κατηχηθοῦν στὴν πίστη τοῦ Χριστοῦ καὶ νὰ βαπτισθοῦν καὶ τὸν παρακάλεσε νὰ στείλῃ ἐκεῖ κάποιον Ἱεραπόστολο. Ὁ μέγας Ἀθανάσιος τοῦ δήλωσε ἀπερίφραστα ὅτι δὲν θεωρεῖ κανέναν πιὸ κατάλληλο γιὰ τὸ ἔργο αὐτὸ ἀπὸ αὐτὸν τὸν ἴδιο. Χωρὶς χρονοτριβή, τὸν χειροτονεῖ καὶ τὸν ἀποστέλλει στὴν Ἰνδία ὡς Ἀρχιεπίσκοπο. Ὁ ἱερός συναξαριστὴς σημειώνει ὅτι ἐργάστηκε μὲ ἀπαράμιλλο ζῆλο καὶ ὁδήγησε πολλὰ λογικὰ πρόβατα στὴν πνευματικὴ μάνδρα τοῦ Χριστοῦ, τὴν Ἐκκλησία.

Ἡ προσωπικότητα, τὸ ἔργο καὶ ἡ ὁσία βιοτῆ τοῦ ἁγίου μας δίνουν τὴν ἀφορμὴ νὰ διατυπώσουμε κάποιες παρατηρήσεις.

Πρῶτον. Ἀπὸ ὅσα συμβαίνουν στὴν ζωὴ μᾶς τίποτα δὲν εἶναι τυχαῖο. Ὁ Θεὸς εἶναι ἐκεῖνος ποὺ κατευθύνει τὴν ἱστορία, ἀλλὰ καὶ τὴν ζωὴ τοῦ καθενὸς ἀπὸ ἐμᾶς, χωρὶς ὅμως νὰ παραβιάζει τὴν ἐλευθερία μας. Τὸ φαινόμενικὰ ἀτυχὲς γεγονὸς τοῦ ναυαγίου καὶ τῆς αἰχμαλωσίας τοῦ ἁγίου ἔγινε ἀφορμὴ γιὰ τὴν ἑναρξὴ ἑνὸς σοβαροῦ ἱεραποστολικοῦ ἔργου σὲ μιὰ μεγάλη χώρα, ὅπως εἶναι ἡ Ἰνδία. Μιὰ ἀτυχία, ἓνα δυστύχημα ἔγινε αἰτία τοῦ εὐαγγελισμοῦ καὶ τῆς σωτηρίας πολλῶν ἀνθρώπων. Ὁ Θεὸς γνωρίζει καὶ ἀπὸ τὸ πικρὸ νὰ θγάξει γλυκύ. Οἱ ἀναποδιές καὶ ἀποτυχίες, ἂν δεῖξουμε ὑπομονή, μπορεῖ νὰ ἀποδειχθοῦν γιὰ μᾶς οἱ μεγαλύτερες εὐλογίες.

Δεύτερον. Κάθε ἔργο μέσα στὴν Ἐκκλησία πρέπει νὰ γίνεται μὲ τὴν ἄδεια καὶ τὴν σύμφωνη γνώμη τοῦ Ἐπισκόπου.

Ε) Πρόγραμμα Ἀκολουθιῶν Νοεμβρίου 2018

	Κυριακή	Δευτέρα	Τρίτη	Τετάρτη	Πέμπτη	Παρασκευή	Σάββατο
	<p>Στὴν προτροπὴ τοῦ ἱερέως «<i>Ἀγαπήσωμεν ἀλλήλους, ἵνα ἐν ὁμονοίᾳ ὁμολογήσωμεν</i>» <i>πρὶν ἀπὸ τὸ Σύμβολο τῆς πίστεως</i> <i>σὲ κάθε Θεία Λειτουργία, θὰ ἦταν σημαντικό</i> <i>νὰ ἀσπαζόμεστε εἰρηνικὰ ὁ ἓνας τὸν ἄλλο,</i> <i>φανερώνοντας ἀκριβῶς τὴν ἐνότητα τῆς Ἐκκλησίας.</i></p>				<p>1 Ἁγ. Ἀναργύρων <i>ἐορτάζον</i> Παρακλήσιο Λόφου Νυμφῶν Θ.Λειτουργία 7.00 π.μ.</p>	<p>2 μ. Ἀγιασμός 8.30 π.μ.</p>	<p>3 Ἑσπερινὸς Κυριακῆς 5.00 μ.μ.</p>
<p>4 ΚΥΡΙΑΚΗ Ε' Λουκᾶ Θ.Λειτουργία 7.00 π.μ.</p>	<p>Ἅφ' ἡμέριος τοῦ Ναοῦ διακονεῖ στὸ Κοιμητήριο κάθε Σάββατο 11-12 π.μ.</p>	<p>Κάθε Παρασκευή στὶς 6.00 μ.μ. θὰ γίνετα ἡ ἐβδομαδιαία ὁμιλία μὲ θέμα «Ἑρμηνεία στὸ Σύμβολο τῆς Πίστεως» (Πιστεύω). Θὰ ἀκολουθεῖ ἡ ἀκολουθία τοῦ μ. Ἀποδείπνου.</p>		<p>8 Σύναξη Ἀρχαγγέλων Θ.Λειτουργία 7.00 π.μ.</p>	<p>9 Ἁγ. Νεκταρίου Παρεκκλ. Ἁγ. Παρασκευῆς Θ.Λειτουργία 7.00 π.μ.</p>	<p>10 Ἑσπερινὸς Κυριακῆς 5.00 μ.μ.</p>	
<p>11 ΚΥΡΙΑΚΗ Η' Λουκᾶ Θ.Λειτουργία 7.00 π.μ.</p>	<p>12 ΜΕΓΑΛΗ ΔΕΥΤΕΡΑ ΔΕΥΤΕΡΑ 8 μ.μ. - 1.30 π.μ.</p>	<p>13 Ἁγ. Ἰωάννου Χρυσοστόμου *** Παράκληση Ἁγίου νέο ἐορτάζον Παρεκλήσιο 5.00 μ.μ.</p>	<p>ΕΝΙΣΧΥΣΑΤΕ ΤΗΝ ΑΓΙΟΓΡΑΦΗΣΗ ΤΟΥ ΝΑΟΥ ΜΑΣ ΚΑΘΕ ΕΥΡΩ ΕΧΕΙ ΛΟΓΟΝ !</p>		<p>16 Εὐαγγ.Ματθαίου Θ.Λειτουργία 7.00 π.μ.</p>	<p>17 Ἑσπερινὸς Κυριακῆς 5.00 μ.μ.</p>	
<p>18 ΚΥΡΙΑΚΗ Θ' Λουκᾶ Θ.Λειτουργία 7.00 π.μ.</p>	<p>Στὸ Ναὸ μας παραδίδονται δωρεὰν μαθήματα «<i>Τυπικοῦ</i>» τὶς Τρίτες 6/11 & 27/11 στὶς 5.00 μ.μ.</p>	<p>20 Μέγας Ἑσπερινὸς Εἰσοδίων 5.00 μ.μ.</p>	<p>21 ΕΙΣΟΔΙΑ ΘΕΟΤΟΚΟΥ Θ.Λειτουργία 7.00 π.μ.</p>	<p><i>Τὸ μυστήριον</i> τῆς <i>ἱ. ἐξομολογήσεως</i> θὰ τελεσθεῖ τὴν Τρίτη 6/11 ἀπὸ τὶς 10.00 π.μ. & τὴν Τετάρτη 28/11 ἀπὸ τὶς 5.00 μ.μ.</p>		<p>24 Ἑσπερινὸς Κυριακῆς 5.00 μ.μ.</p>	
<p>25 ΚΥΡΙΑΚΗ Π' Λουκᾶ Ϟ Ἁγ. Αἰκατερίνης Θ.Λειτουργία 7.00 π.μ.</p>	<p>26 Ἅσίων Στυλιανοῦ Ϟ Νίκωνος Θ.Λειτουργία 7.00 π.μ.</p>	<p>Τὰ Κατηχητικὰ τῆς ἐνορίας μας λειτουργοῦν κάθε Σάββατο στὴν αἴθουσα τοῦ Ναοῦ μας ὡς ἐξῆς Α' τμῆμα: 10-11 π.μ. (<i>Νηπιαγωγεῖο - Β' Δημοτικοῦ</i>) Β' τμῆμα: 11-12 π.μ. (<i>Γ' - Στ' Δημοτικοῦ</i>) Γ' τμῆμα: 4.30-5.30 μ.μ. (<i>Γυμνάσιο-Λύκειο</i>)</p>			<p>30 Ἁποστόλου Ἀνδρέου Πρωτοκλήτου Θ.Λειτουργία 7.00 π.μ.</p>	<p>Ἡ Ἀκολουθία τοῦ Ἑσπερινοῦ θὰ τελεῖται κάθε Δευτέρα, Τετάρτη & Σάββατο στὶς 5.00 μ.μ.</p>	

Ἅ τονισμὸς σὲ δέκα ἀπλὰ μαθήματα

Μάθημα 3^ο: Ἡ δασεία

Εἶπαμε ὅτι ὅλες οἱ λέξεις ποὺ ἀρχίζουν ἀπὸ φωνῆεν παίρνουν πνεῦμα, εἴτε στὸ φωνῆεν αὐτὸ εἴτε στὸ φωνῆεν ποὺ τὸ ἀκολουθεῖ ἂν πρόκειται γιὰ δίφθογγο. Ἀλλὰ ποιὸ ἀπὸ τὰ δύο πνεύματα; Δύο τινά: πρῶτον, οἱ πιὸ πολλές λέξεις παίρνουν ψιλὴ· δεύτερον, αὐτὲς ποὺ παίρνουν δασεία εἶναι μὲν ἀριθμητικὰ λιγότερες ἀλλὰ δὲν παύουν νὰ εἶναι πολὺ σημαντικὲς καὶ συχνὲς λέξεις τῆς ἐλληνικῆς γλώσσας. Γιὰ παράδειγμα, δασύνονται: α) οἱ ἄτονες λέξεις ὁ, ἡ, οἱ, αἱ, ὡς· β) οἱ σύνδεσμοι καὶ ἀντωνυμίες ποὺ ἀρχίζουν ἀπὸ ὄμικρον: ὅπου, ὅπως, ὅποτε, ὅταν, ὅτι, ὅτι, ὅποιος, ὅσος, κ.λπ.· γ) τὰ ἀριθμητικὰ ἓνας, ἕξι, ἑπτὰ, ἑκατό. Καὶ ἓνας ἀπαραβίαστος (τουλάχιστον ὅσον ἀφορᾷ στὰ νέα ἐλληνικά) κανόνας: ὅλες οἱ λέξεις ποὺ ἀρχίζουν ἀπὸ ὕψιλον παίρνουν δασεία: ὕπνος, ὕλη, ὕμνος, ὕστερα, ὕγεια, κ.λπ.

Συνεχίζεται...